

Spis treści

Od Autorki	11
Wstęp	13
Rozdział 1	
Konstruowanie wiedzy o męskości(ach)	19
1.1. Męskość i kobiecość jako kategorie społeczno-kulturowe	19
1.2. Rozwój studiów nad mężczyznami (<i>men's studies</i>)	24
1.3. Koncepcja męskości według Raewyn Connell	28
1.4. Socjalizacja do męskości	33
1.4.1. Kształtowanie się rodzaju – ujęcie teoretyczne	34
1.4.2. Wybrane agendy socjalizacyjne przestrzeni transmisji (stereotypów) rodzaju	40
1.5. Płeć (na) rynku pracy	47
Rozdział 2	
Mężczyźni w zawodzie nauczycielskim	55
2.1. Mężczyzna nauczyciel i/a kobieta nauczyciel – ujęcie ewolucyjne	55
2.1.1. Płeć nauczycieli w starożytności i średniowieczu	56
2.1.2. Nowożytnie zmiany zatrudnienia kobiet i mężczyzn w szkolnictwie	61
2.2. Historyczne źródła demaskulinizacji zawodu nauczyciela	68
2.3. Współczesne przyczyny utrzymującej się feminizacji kadr oświatowych	74
2.4. Nauczyciele (mężczyźni) edukacji wczesnoszkolnej jako grupa zawodowa	79
2.5. Skutki feminizacji zawodu nauczycielskiego	87

Rozdział 3	
Założenia metodologiczne projektu badawczego	93
3.1. Uzasadnienie wyboru jakościowej strategii badawczej	93
3.2. Interpretatywizm jako perspektywa paradygmatyczna	96
3.3. Cele i problematyka badań	99
3.4. Badania biograficzne jako sposób poznawania świata społecznego	102
3.5. Wywiad narracyjny jako technika pozyskiwania materiału badawczego	105
3.6. Metody i kryteria doboru osób badanych	108
3.7. Ogólna charakterystyka rozmówców	110
3.8. Przebieg wywiadu narracyjnego	112
3.9. Zastosowane strategie analityczne	114
Rozdział 4	
Dlaczego edukacja wczesnoszkolna? – motywy wyboru drogi zawodowej przez badanych mężczyzn nauczycieli	117
4.1. Aplikowanie na studia	117
4.2. Zawód nauczyciela jako wzorzec instytucjonalny domu rodzinnego	122
4.3. Praca z dziećmi jako biograficzny schemat działania	127
4.4. Wsparcie otoczenia a proces wyboru zawodu	130
4.5. Wzorzec poszukiwania zatrudnienia	134
4.6. Podsumowanie	137
Rozdział 5	
Którą drogą podążać? – przebieg kariery zawodowej rozmówców	143
5.1. Konteksty rozwoju kariery	143
5.2. Procesualne modele biografii zawodowych badanych mężczyzn nauczycieli wczesniej edukacji	145
5.2.1. Model I: <i>Pozostać w schronisku</i>	145
5.2.2. Model II: <i>Odnaleźć szlak</i>	149
5.2.3. Model III: <i>Zdobyć szczyt</i>	151
5.2.4. Model IV: <i>Wisieć nad przepaścią</i>	153
5.3. Efekt „szklanej windy” a doświadczenia rozmówców	157
5.4. Podsumowanie	163

Rozdział 6	
Jaki obraz męskości? – praca w zawodzie sfeminizowanym a konstruowanie męskości przez badanych nauczycieli	167
6.1. Mężczyźni nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej w relacjach zawodowych	167
6.1.1. Nauczyciel klas I–III w sfeminizowanym środowisku pracowniczym	167
6.1.2. Rodzice uczniów – między obawą a akceptacją	172
6.1.3. Mężczyzna nauczyciel w relacjach z wychowankami	177
6.2. Męski „zły dotyk”?	179
6.3. Mężczyźni nauczyciele w walce ze stereotypami (zawodu)	187
6.3.1. Męskość jako zasobność finansowa	187
6.3.2. Praca z dziećmi a (nie)męskość	192
6.3.3. Mężczyzna w roli strażnika dyscypliny	196
6.4. Typy obrazów męskości nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej	199
6.4.1. Mężczyzna nauczyciel jako „dewiant”	200
6.4.2. Mężczyzna nauczyciel jako „ciekawostka”	205
6.4.3. Mężczyzna nauczyciel jako profesjonalista	207
6.4.4. Mężczyzna nauczyciel jako wzorzec męskiej roli społecznej	209
6.5. Mężczyźni nauczyciele we wczesnej edukacji – interpretacyjny filtr teorii Raewyn Connell	212
6.6. Podsumowanie	216
Zakończenie	219
Bibliografia	225
Spis tabel i schematów	247
Aneks	249